

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-764/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13
Sídlo	Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí
E-mail právnické osoby	skola.brezejc@seznam.cz
IČ	48 897 574
Identifikátor	600 025 985
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Blanka Klapalová
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Sviny 13, 594 01 Velké Meziříčí
Termín inspekční činnosti	23. – 25. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce (Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků středního odborného vzdělávání, Vzdělávání

žáků umístěných v domovech pro osoby se zdravotním postižením, Společné vzdělávání a Efektivita primárně preventivních aktivit škol s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování) podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13 (dále jen „škola“) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy, střední školy a speciálně pedagogického centra (jeho činnost nebyla předmětem této inspekční činnosti). Ve škole se žáci vzdělávají v oborech vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální, 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá, 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá a 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba. V základní škole speciální se vzdělává 5 žáků, ve střední škole 19 žáků. V letech 2013 až 2016 měla škola zřízenou třídu základní školy pro žáky s narušenou komunikační schopností v Základní škole Oslavická ve Velkém Mezříchí. Pro všechny obory vzdělání má škola zpracované příslušné školní vzdělávací programy.

Škola je plně organizovaná. Sídlí v budovách brněnského Centra Kociánka, pracoviště Březejc (dále jen „centra“). Areál centra je bezbariérový a nachází se ve velmi pěkném přírodním prostředí. Žáci školy jsou z části obyvateli centra (mají možnost využívat denní, týdenní formy pobytů a odlehčovací službu), část žáků denně dojíždí. Škola dlouhodobě zajišťuje komplexní péči zejména o žáky se středně těžkým a těžkým zdravotním postižením, o žáky s autismem a se souběžným postižením více vadami. V rámci výchovy mimo vyučování jsou nabízeny kroužky pohybových aktivit, výtvarně-keramický a Pejskohraní. Školní stravování je zajištěno v jídelně centra.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má koncepci svého rozvoje, jež je v souladu se záměry zřizovatele. Vedení školy se daří rozvíjet kvalitně školu ve všech oblastech stanovených pro oblast vzdělávání v základní a střední škole (vzdělávací nabídka, zabezpečení výuky, naplňování programu Školy podporující zdraví apod.), stěžejním cílem je všestranný rozvoj osobnosti žáků uplatňováním širokého spektra podpůrných opatření a metod práce. Při řízení školy uplatňuje ředitelka školy dlouholeté řídicí zkušenosti a odbornou erudovanost. Pečlivě plní povinnosti vyplývající z její funkce, což bylo konstatováno i při minulé inspekční činnosti. Plánování, kontrolní a hospitační činnosti pravidelně vyhodnocuje. Má nastavený vnější a vnitřní komunikační systém. Sleduje aktuální trendy ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vede k tomu i pedagogické pracovníky školy. Další vzdělávání je realizováno v souladu s nastavenou koncepcí a plánem dalšího vzdělávání, směřuje zejména prohlubování odborné kvalifikace v oblasti legislativních změn a odborně zaměřených kurzů (canisterapie, autismus, apod.)

Přínosem pro vzdělávací proces je stabilizovaný pedagogický sbor. Kromě jedné vyučující jsou pedagogičtí pracovníci školy odborně kvalifikovaní, všichni splňují podmínku bezúhonnosti i zdravotní způsobilosti. Pedagogové jsou v každodenním kontaktu, což umožňuje pružně reagovat na speciální vzdělávací potřeby žáků. Vedením školy jsou podporovány pozitivní kolegiální vztahy a vzájemná spolupráce, např. formou vzájemných hospitací.

Systém zajištění bezpečnosti ve škole je funkční. Bezpečnost a ochrana zdraví je upravena v řádech školy. Úrazy žáků jsou evidovány v knize úrazů, jejich počet je minimální. Kromě základních pravidel ve škole jsou žáci poučováni i o bezpečnosti při cestování, správném chování v dopravních prostředcích a na veřejnosti, hygienických návycích a zdravé výživě.

K vzdělávání jsou využívány kmenové třídy, tělocvična, školní kuchyně, počítačová učebna a místnost snoezelen, jež slouží k relaxaci a smyslové stimulaci žáků. Bylo zmodernizováno vybavení pro učební obor Textilní a oděvní výroba (nové tkalcovské stavy, šicí stroj a tkalcovská lupa). Ke škole náleží i rozsáhlé venkovní prostory (zahrada, kde se nachází hřiště, trampolína, venkovní stolní tenis, krytý bazén apod.). Škola dále disponuje kompenzačními a rehabilitačními pomůckami, jako jsou například trojkolky, motomechy, pomůcky pro terapii orálních pozic, klokanův kufř, polohovací zařízení, židle a polštáře. Vzdělávání je rovněž doplňováno didaktickou technikou v podobě interaktivní tabule, iPadů, tabletů a velkoplošných klávesnic. Pro převoz žáků je používán devítimístný automobil se speciální úpravou pro ukotvení vozíku. Materiální a prostorové podmínky školy jsou kvalitní až na zajištění výuky předmětu výživa a příprava pokrmů, která probíhá v učebně školní kuchyně. Rozměry této učebny jsou stísněné a vzdělávání zde probíhá v malém prostoru.

Organizace hospodaří zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu. Jejich součástí jsou i finanční prostředky poskytnuté z rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Rozvojový program Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji v roce 2016 byl použit na nákup diagnosticko-intervenčního nástroje klokanův kufř. Rozvojové programy na podporu navýšení kapacit školských poradenských zařízení v roce 2016 i 2017 byly použity na zajištění dostatečné odborné personální podpory na platy a zákonné odvody. Škola obdržela finanční dar, který využila na výlet, exkurzi, výukové programy pro žáky a na modelovací hlínu. Zdrojem financování je i doplňková činnost – kurzy logopedické prevence v rámci udržitelnosti projektu Koordinace logopedického vzdělávání v Kraji Vysočina. Podle svých rozpočtových možností určuje škola priority financování, které slouží k zajištění plynulého chodu organizace a k realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všichni žáci základní školy speciální jsou zařazeni na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení. Přílohou žádosti je písemné poučení zákonných zástupců o organizaci vzdělávání ve škole a informace o dalších podstatných záležitostech týkajících se jejich dítěte.

Ke vzdělávání ve střední škole jsou žáci přijímáni na základě předem stanovených kritérií. Součástí přihlášek jsou doklad o zdravotní způsobilosti a doporučení školského poradenského zařízení.

Třída základní školy speciální je složena z žáků více ročníků, pracují zde souběžně tři pedagogičtí pracovníci, z nichž dva jsou asistenti pedagoga. Jejich vzájemná spolupráce byla výborná, založená na znalosti specifik jednotlivých žáků. Pozitivní vliv na žáky mělo i velmi příznivé pracovní klima třídy. Výuka působila velmi uspořádaně a promyšleně, značnou měrou byly využívány i didaktické, rehabilitační a kompenzační pomůcky. V navštívených hodinách nebyla využívána didaktická technika, kterou má škola k dispozici, ačkoliv bylo vhodné ji využít např. ve chvílích, kdy měli žáci hotový úkol a čekali na další.

Výkyvy v chování žáků řešili pedagogičtí pracovníci citlivě, bez výraznějšího vlivu na průběh vyučování. Ve třídách panovalo klidné vstřícné prostředí, žáci v rámci svých možností spolupracovali, byli vedeni vhodnou formou k aktivitě. Používané metody byly efektivní a respektovaly speciální vzdělávací potřeby žáků. U žáků s těžkým postižením byla uplatňována dle potřeby bazální a orofaciální stimulace.

V hospitovaných hodinách teoretických předmětů střední školy docházelo k účelnému propojení teorie s životní realitou. V rámci výuky občanské výchovy a tématu zaměřeného

na ekologii měli žáci možnost poznat rostliny nejen z učebního materiálu, ale mohli si osahat živé exempláře, dokonce ochutnali pampeliškový med. V hodině rodinné výchovy se zabývali péčí o kojence a vyzkoušeli si praktickou ukázkou přebalování. Hudební výchova spojila nejen zpěv, ale i ukázkou hudebních nástrojů. V závěru proběhla aktivita, při níž žáci relaxovali a zároveň opakovali probranou látku.

V odborném předmětu technologie žáci pracovali samostatně i ve skupinách. Poté ohodnotili člena skupiny, který pracoval nejlépe. Zároveň žáci používali didaktickou techniku. Praktické vyučování bylo sledováno v hodinách výživy a přípravy pokrmů a v ručních pracích. Žáci byli schopni pracovat samostatně s částečnou pomocí učitele. Výuka předmětu výživa a příprava pokrmů probíhala ve stíněných prostorách školní kuchyně.

Kvalita výuky je celkově na vysoké úrovni. Žáci se aktivně zapojují do výuky, vzdělávání probíhá v přátelské atmosféře. Pedagogové dbají na pestré střídání činností a individuální přístup. Vše je doplňováno bohatou škálou učebních pomůcek.

K podpoře vzdělávání pomáhá dlouhodobé zapojení v síti Škol podporujících zdraví. Uplatňováním tohoto programu vytváří škola pohodové prostředí, podporuje zdravý životní styl a dává žákům větší příležitost pro sebehodnocení a vzájemnou spolupráci. Vhodně ho doplňují aktivity realizované v rámci environmentálního vzdělávání. V rámci uplatňování zdravého životního stylu je ve škole úspěšně rozvinuta canisterapie. Tuto činnost zajišťuje jedna z vyučujících, jež asi třikrát do roka pořádá programy pro celou školu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola systematicky zjišťuje objektivní informace o kvalitě svého vzdělávání. Pravidelně vyhodnocuje svoje koncepční dokumenty (koncepti, program podpory zdraví ve škole) a následně přijímá opatření. Vyhodnocení je systematické, podrobné, dává kvalitní zpětnou vazbu o činnosti školy.

Škola uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který je také založen na analýze potřeb školy a jeho pravidelném vyhodnocování. Díky úzké spolupráci všech aktérů vzdělávání se projevy rizikového chování téměř nevyskytují. Kromě občasného nevhodného chování v poslední době řešila škola týmově a ve spolupráci se zákonnými zástupci a centrem odmítání stravy jedné žákyně střední školy.

Žákovský parlament ve škole zřízen není, ale žáci se podílí na životě školy reprezentací při různých výstavách, jejich výtvoři se nacházejí v celém areálu školy i centra a dotvářejí esteticky školní prostředí. Je jim umožněno realizovat vlastní nápady.

Pravidelně se provádí také měsíční vyhodnocení žáků. Toto s nimi následně pedagogové konzultují. Tato hodnocení jsou součástí portfolia každého žáka a mohou se k nim vyjádřit žáci i zákonní zástupci. Ke každému vysvědčení je připojen neformální osobní dopis, jenž má výrazně motivační funkci.

Škola úspěšně spolupracuje s profesními a sociálními partnery. Hlavním partnerem je centrum, v jehož prostorách probíhá výuka, žáci zde mají zajištěno stravování. Škola rovněž spolupracuje s jeho odbornými pracovníky, pořádají se společné akce apod. Ve spolupráci se zřizovatelem je plánována v dohledné době rekonstrukce areálu centra (již je připravena projektová dokumentace), díky které se škole zlepší prostorové podmínky.

Mezi další partnery patří například Úřad práce Žďár nad Sázavou (získávání informací k uplatnění žáků školy), Liga vozíčkářů (nabídky pracovních příležitostí), Český svaz žen (spolupráce při pořádání výstav), Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v České republice (vzájemná účast na akcích), Městský úřad Velké Meziříčí (aktivity

v rámci sítě Zdravých měst), Oblastní charita Žďár nad Sázavou, Hasičský záchranný sbor Velké Meziříčí, Středisko ekologické výchovy Ostrůvek ve Velkém Meziříčí (pořádání ekologických programů pro žáky školy, spolupráce při organizaci Dne Země). Žáci se pravidelně účastní akce Čistá Vysočina či kulturních akcí organizovaných Jupiter clubem ve Velkém Meziříčí. Spolupráce s dalšími školami je navázána ve formě vzájemných návštěv, výměny zkušeností a kulturních programů.

Škola je otevřenou organizací zákonným zástupcům žáků. Pro spolupráci s nimi vytváří příznivé podmínky. Společné neformální akce přispívají k příznivým vzájemným vztahům. K zajištění jejich informovanosti o výsledcích vzdělávání žáků slouží pravidelné schůzky, osobní konzultace, kvalitní webové a facebookové stránky.

Absolventi střední školy mohou najít uplatnění v sociálně-terapeutických dílnách centra. Mezi další možnosti jejich pracovní náplně patří úklidové práce, technické služby či brigády v zemědělství. V loňském školním roce ukončili vzdělávání čtyři žáci Praktické školy dvouleté, přičemž tři dále pokračují ve studiu.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola dlouhodobě poskytuje všestrannou péči o žáky se zdravotním postižením
- využívá financování z více zdrojů

Silné stránky

- kvalitní koncepce rozvoje školy založená na znalosti současných trendů ve vzdělávání
- ředitelka školy uplatňuje systematicky při jejím řízení své dlouholeté zkušenosti
- aktivní vedení školy a estetické školní prostředí napomáhají vytváření pozitivního školního klimatu
- kvalifikovaní a odborně zdatní pedagogové školy
- přínosem je vzájemná spolupráce pedagogů a respektování speciálních vzdělávacích potřeb žáků
- výuka je promyšlená s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků
- metody a formy výuky jsou voleny účelně, vhodně doplněny použitými pomůckami
- pedagogové pravidelně vyhodnocují vzdělávací výsledky žáků a přijímají následná opatření
- respektování individuálních zvláštností žáků

Slabé stránky

- prostory učebny školní kuchyně jsou stísněné a vzdělávání zde probíhá v malém prostoru

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve výuce v základní škole speciální využívat didaktickou techniku

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny, ze dne 7. 9. 2005, včetně pěti dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 10. 5. 2017
3. Výpis správního řízení čj. MSMT – 27573/2016-2, ze dne 1. 9. 2016
4. Jmenování na pracovní místo ředitelky čj. MSMT – 30 054/2012-25, ze dne 12. 7. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
5. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, s platností od 1. 9. 2010
6. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, s platností od 1. 9. 2010
7. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola jednoletá, kód oboru 78- 62-C/0,1 s platností od 1. 9. 2012
8. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola dvouletá, kód oboru 78- 62-C/02, s platností od 1. 9. 2012
9. Školní vzdělávací program Tkalcovské práce, obor vzdělání Textilní a oděvní výroba, kód oboru 31-57-E/01, s platností od 1. 9. 2011
10. Školní řád, ze dne 31. 8. 2016
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená ve školním roce 2016/2017
13. Školní matrika v listinné a elektronické podobě (Bakalář)
14. Statistické výkazy pro rok 2016 a 2017
15. Účetní dokumentace
16. Rozhodnutí ředitelky školy
17. Doklady o přijímání žáků pro školní rok 2015/2016 a 2016/2017
18. Koncepce rozvoje základní školy a střední školy 2016 – 2020 ze dne 27. 8. 2015
19. Třídní výkazy, katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2016/2017
20. Program poskytování poradenských služeb ve škole na školní rok 2016/2017 včetně příloh
21. Rozvrhy hodin na školní rok 2016/2017
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s účinností na školní rok 2016/2017
23. Plán činnosti na školní rok 2016/2017
24. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
25. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2015/2016 ze dne 29. 8. 2016
26. Program podpory zdraví ve škole pro školní rok 2016/2017
27. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2016/2017
28. Záznamy z hospitací ve školním roce 2016/2017
29. Dokumentace BOZP a PO
30. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Mgr. Eva Kořínková, v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Mgr. Andrea Zadinová, v. r.

Mgr. Eva Šimečková, odbornice na základní vzdělávání

Mgr. Eva Šimečková, v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková, v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Kuličková, v. r.

V Havlíčkově Brodě 21. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Blanka Klapalová, ředitelka školy

PaedDr. Blanka Klapalová, v. r.

Ve Svinech 22. 6. 2017